

0610 Друштво
W
A. Барвинський.

241

Львів. Библиотека
АН. УРСР

М. Драгоманів про становище львівської „Правди“ і галицьке москвофільство та про автономію України.

В науковім двомісячнику „Україна“, видаванім у Києві під ред. проф. М. Грушевського, в кн. 4. за р. 1926, помістив проф. К. Студинський п. з. „Матеріяли з громадського і літературного життя України“ відпис збереженого в львівському „Національному Музею“ письма М. Драгоманова п. з. „Критика М. Драгоманова на I. число львівської „Правди“ за р. 1874“ без ніяких заміток і пояснень.

Се письмо М. Драгоманова само про себе не дає теперішньому поколінню, мало освідомленому з нашими галицькими відносинами 80-их рр. XIX ст. (особливож на Придніпрянщині), ясного образу і тому бажаю тут подати до нього відповідне пояснення й освітлення.

В поїздках на наукові студії Драгоманів опинився в 1871 р. у Відні, де познайомився з членами товариства „Січ“ і навязав ближші взаємини з слухачем університету, Мелитоном Бучинським (опісля адвокатом у Станиславові). Від Січовиків дізнався Драгоманів, що заснована (1867) львівською „Громадою“ „Правда“, застановлена в 1870 р., має знов поновитися та що до участі в сім видавництві запрошують також придніпрянських письменників, отже став поновленій 1873 р. під ред. дра Олександра Огоновського „Правді“ посилати свої писання. Головну роботу в редакції „Правди“ провадив тоді проф. Ю. Романчук і в „Часті політично-соціальної“ помістив у 3-х числах ширшу політичну розвідку п. з. „Чи може у нас бути згода між Русинами а „Русскими?“

В серпні 1873 р. приїхав Драгоманів до Львова і тут познайомився з укр. громадянами й Ос. Федьковичем, що був тоді редактором книжечок „Просвіти“, та перевів з ними широкі пересправи про погляди на національно-політичні і суспільні справи. З тих розмов він виробив собі погляд, що „галицькі Русини взагалі рівнодушні супроти „прогресу“ та лівні“, що „з полівської та адвокатської школи“ виносять вони явні хороби: „поверховну балаканину та партійність“. Він розглянувся також у видаваній тоді „Правді“, а з приводу названої вгорі розвідки Ю. Романчука і також виданої тоді брошури Н. Загірного (о. Ст. Качали) п. з. „Политика Русинівъ“, помістив М. Драгоманів

Львівська державна
наукова бібліотека
2063